

UDK 347.235.11(497.13)
528.33(094.5)(497.13) + 711(094.5)(497.13)
Stručni članak

NEGATIVNI UTJECAJI NEKIH ZAKONSKIH PROPISA BIVŠE SR HRVATSKE NA ODRŽAVANJE KATASTRA ZEMLJIŠTA

Marijan BOŽIČNIK — Zagreb*

SAŽETAK: U tekstu su opisane odredbe iz članka 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora (Narodne novine SR Hrvatske, 54/1980) i članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine SR Hrvatske, 26/1984) i u svezi s mogućnostima ažurnog održavanja evidencije katastra zemljišta propisanog odredbama članaka 63. i 73. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta (Narodne novine SR Hrvatske, 16/1974), uz navođenje mnogih negativnih utjecaja koji su ti zakoni imali na evidenciju katastra zemljišta.

1. UVOD

Institucija katastra zemljišta mora voditi podatke o svakoj zemljišnoj čestici, o njenom smještaju i nizu ostalih važnih pojedinosti. Iz toga proizlazi i njezina trajna obveza da prati i utvrđuje nastale promjene u prirodi, unosi ih u katastarske operate i na taj način usuglašuje sa stvarnim stanjem. Ta obveza bila je redovito propisivana i u predratnom Zakonu o katastru zemljišta iz 1928. godine. Međutim, u Zakonu o premjeru i katastru zemljišta, koji je donio Sabor SR Hrvatske 1968. godine i koji je objavljen u Narodnim novinama 39/1968, prvi put se pojavljuje odredba koja ograničuje službu katastra zemljišta da ne provodi nastalu promjenu na katastarskoj čestici, ako parcela leži u području određenoga građevinskog područja i ako dotična promjena nije u skladu s prostornim urbanističkim planom.

Nešto kasnijim Zakonom o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta (Narodne novine SR Hrvatske, 16/1974) u stavku 1. članka 73. izraziti je ograničen općinski organ ovlašten za geodetske poslove u provođenju nastalih promjena oblika i površine katastarske čestice u katastarskom operatu, ako je ta promjena protivna urbanističkim uvjetima građenja.

Po mojoj ocjeni, tom odredbom jasno je umanjena osnovna namjena evidencije katastra zemljišta, izražena u članku 3. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta da postane dio sustava društvenog informiranja o zemljištu i stanovitim činjenicama vezanim uz zemljište.

* Marijan Božićnik dipl. inž., Zagreb, Papova ulica 10/V .

2. NEKE NEJASNOĆE U PRIMJENI ODREDABA ZAKONA O GEODETSKOJ IZMJERI I KATASTRU ZEMLJIŠTA I ZAKONA O PROSTORNOM PLANIRANJU I UREĐENJU PROSTORA

Osnovne su značajke evidencije katastra zemljišta u tomu da je katastar zemljišta dužan utvrditi i pratiti promjene koje utječu na stanje u evidenciji tehničkog i knjižnog dijela katastarskog operata, tj. oblika i površine katastarske čestice, načina iskorištavanja zemljišta (katastarske kulture zemljišta) i njenog posjednika. Nakon što ih je utvrdio, katastar zemljišta dužan je te promjene registrirati bez obzira na motiv i okolnosti njihova nastanka, tj. bez obzira na to jesu li one izazvane i izvršene na terenu na osnovi postojećih pozitivnih propisa ili su nastale mimo njih.

U tom smislu govori članak 63. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, kojim je određeno da se dokumentacija katastra zemljišta mora, glede njenog sadržaja, trajno održavati u skladu sa stvarnim stanjem na terenu. Održavanje izmjere i katastra zemljišta obuhvaća praćenje i utvrđivanje promjena nastalih na zemljištu koje utječu na podatke izmjere i katastra zemljišta te provođenje nastalih promjena u kartama, planovima i ostalim dijelovima katastarskog operata.

Toliko je bilo potrebno reći o glavnoj zadaći i funkciji evidencije katastra zemljišta. Međutim, da ona u svom velikom dijelu nije mogla i uspjeta udovoljavati namijenjenoj zadaći, poznata je činjenica.

Teškoće održavanja evidencije katastra zemljišta proizlazile su, smatram, prvenstveno iz nekih suprotnosti koje su opet proizlazile iz postojećih zakonskih propisa s područja čuvanja i uređivanja prostora te Zakona o poljoprivrednom zemljištu, u odnosu na odgovarajuće odredbe Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, a zatim iz pojave mnogobrojnih geodetskih podloga loše i lošije kvalitete što su služile kao osnovica za izradbu raznih prostornih rješenja. Ovomu bi se mogla dodati i primjena postojećih ali nesuvremenih geodetskih propisa (pravilnika).

U ovome se radu upravo ističu problemi koji proizlaze iz postojećih zakonskih propisa.

3. NESKLAD KOJI PROIZLAZI IZ ZAKONA O PROSTORNOM PLANIRANJU I UREĐIVANJU PROSTORA U ODNOSU NA ZAKON O GEODETSKOJ IZMJERI I KATASTRU ZEMLJIŠTA

Sukob nadležnosti izazvan materijalno pravnim normama između nekih odredaba uvodno navedenih zakona i nesnalaženja geodetske službe u odnosu na odredbe Zakona o prostornom planiranju i uređivanje prostora (Narodne novine SRH, 54/1980) bili su opsežni i po sadržaju vrlo različiti, u suštini čak i sasvim oprečni.

Napominje se da su u ovom trenutku odredbe Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora u fazi preispitivanja i donošenja izmjena, no ipak ih je potrebno istaknuti i komentirati, s obzirom na posljedice u ažurnosti vođenja evidencije katastra zemljišta. To se posebno odnosi na stanja vezana uz praćenje nastalih promjena na građevinskom zemljištu nepovlasnom gradnjom objekata i njima izazvanim parcelacijama građevinskog zemljišta, mimo uredno izdanih i ostvarenih uvjeta uređenja prostora, pro-

pisanih člankom 65. navedenog Zakona. Nepridržavanje odredaba iz tog članka uzrokovalo je brojne probleme koji su godinama otežavali pa i praktično onemogućivali evidenciju katastra zemljišta da obavlja svoju osnovnu funkciju da prati sve promjene nastale na zemljištu.

Radi jasnoće i lakšeg uočavanja problema, navode se u cijelosti odredbe iz članka 65. Zakona o prostornom planiranju i članka 73. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, zbog kojih je u praksi najčešće dolazilo do razmimoilaženja u postupanju.

Članak 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora glasi: »Akt o parcelaciji zemljišta ne može se provesti u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi bez potvrde organa nadležnog za utvrđivanje uvjeta uređenja prostora, da je parcelacijski elaborat izrađen u skladu s uvjetima uređenja prostora.

Fizička dioba građevinskog zemljišta koja nije u skladu s uvjetima uređenja prostora ne smatra se parcelacijom tog zemljišta u smislu ovog Zakona niti se takva dioba može provesti u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi.«

Njemu suprotstavljena materijalno pravna norma iz članka 73. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta (Narodne novine SRH, 16/1974) glasi: »Organ općinske uprave nadležan za geodetske poslove neće provesti u katastarskom operatu promjenu u obliku i površini katastarske čestice, ako je ta promjena protivna prostornom planu odnosno urbanističkim uvjetima građenja.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ako su na katastarskoj čestici već izgrađeni objekti trajnoga karaktera, a izgradnja tih objekata nije u skladu s prostornim planom odnosno urbanističkim uvjetima građenja, organ općinske uprave ovlašten za geodetske poslove utvrdit će promjenu i provesti je u katastarskom operatu radi održavanja suglasnosti podataka izmjere i katastra zemljišta sa stvarnim stanjem na terenu, i o tomu će obavijestiti općinski organ uprave nadležan za poslove urbanizma.«

Vrlo je teško nabrojiti sve teškoće što ih je uzrokovala primjena ovih dviju zakonskih odredaba. Geodetska služba bila je u nedoumici, jer bi morala odstupiti od stvarnog stanja na terenu. Stoga je ona riješila problem, posebno odredbom iz stavka 2. članka 73. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, tako da bi barem djelomično mogla odgovoriti svojoj ulozi i zadacima propisanim u spomenutom Zakonu. Trebalo je na svaki način nastojati prilagoditi stanje u tehničkim i knjižnim dijelovima katastarskih operata sa stvarnim stanjem na terenu.

Postavlja se pitanje — kako rješavati nastale teškoće. One su se pojavljivale u praktičkim radovima i u kontaktima sa svim zainteresiranim subjektima u svakodnevnoj praksi, od stranaka u postupku pa do organa vlasti, i na općinskoj i na republičkoj razini. Ti bi se problemi mogli sažeti na sljedeći način:

Usprkos pravilnim uputama tadašnje Republičke geodetske uprave SRH, u pismenim okružnicama, ostalo je u odnosu na nadležne službe građevinskih inspekcija neriješeno pitanje numeracije građevinskih parcela u elaboratima parcelacija građevinskih zemljišta, što su ih izrađivali općinski organi uprave ovlašteni za geodetske poslove i drugi ovlaštenici. Naime, dok su nadzorne službe iz Republičkoga komiteta za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove te zaštitu čovjekova okoliša općinskim geodetskim službama

pravile ozbiljne probleme pa čak im i izricale administrativne prijetnje, tražeći da onda kada se građevinska parcela oblikuje od više katastarskih čestica, koje će kasnije predstavljati jednu, u skladu s uvjetima uređenja prostora, ona mora biti odmah numerirana jednim brojem a ne brojevima dijelova starih parcela, kako to inače logično čine geodetski stručnjaci prema uputama stručnih nadzornih organa.

Nalazi i pismeni prigovori građevinskih inspekcija takve vrsti činili su, u mnogo slučajeva, lošu uslugu organima geodetske službe u općinama i neopravdano im upućivali prigovore pred Skupštinom društveno-političke zajednice i ostalim skupštinskim organima.

Zemljišno-knjižna služba također je odbijala provedbu katastarskih prijavnih listova što su ih ovjeravale općinske geodetske službe, navodeći da joj ne odgovara način parcelacije kojim se dijelovi građevinske parcele u prijavnom listu obilježuju kao »dio« i koji se dijelovi kasnije u dovršenom imovinsko-pravnom postupku spajaju u građevinsku parcelu s odgovarajućim brojem i površinom.

Daljnje nerazjašnjeno pitanje proizlazi iz stavka 2. članka 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora prema kojemu se fizička dioba građevinskih zemljišta koja nije u skladu s uvjetima uređenja prostora ne smatra parcelacijom i ne može se provesti u katastarskom operatu niti upisati u zemljišnu knjigu.

U povodu mnogih upita općinskih organa ovlaštenih za geodetske poslove i ostalih zainteresiranih — kako postupati u takvim slučajevima — tadašnja Republička geodetska uprava zapostavila je odredbe vlastitog Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, te je dopustila da se Zakon o prostornom planiranju i uređivanju prostora, iako donijet kasnije nego Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, primijeni bez obzira na to što Zakon o prostornom planiranju derogira odredbu Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta o održavanju suglasnosti stanja u katastru zemljišta sa stanjem na terenu, što je i osnovna funkcija službe katastra zemljišta.

Nasuprot takvim shvaćanjima, a prema nekim presudama Upravnog suda Hrvatske, Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, iako je donijet ranije nego Zakon o prostornom planiranju i uređivanju prostora, ima u odnosu na njega značenje specijalnog zakona. Prema presudi Us broj 5095 /1982-12 i drugima, izraženo je nedvojbeno mišljenje toga visokog suda da treba prvenstveno primijeniti odredbe specijalnog zakona, a to je u ovom slučaju Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, bez obzira na to što je donijet prije Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora. Ta se presuda konkretno odnosi na sukob nadležnosti odredaba iz stavka 2. članka 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora i stavka 2. članka 73. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta.

Usprkos ovakvom stajalištu Upravnog suda Hrvatske, koji je u pojedinim slučajevima geodetskoj službi u održavanju ažurnosti njene evidencije katastra zemljišta išao u prilog, geodetska služba je, u tom pogledu, bila uvijek popustljiva u odnosu na pitanje urbanizma i njegovih pratećih pojava u društvu. Jer, odluke i postupci izazvani odredbom iz stavka 2. članka 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora, bili su uvijek na štetu održavanja ažurnosti evidencije katastra zemljišta.

Konačno, postavlja se i pitanje komu trebaju prvenstveno služiti ažurne geodetske podloge usuglašene sa stvarnim stanjem na terenu. Odgovor je nedvojbeno da su to oni koji te podloge koriste kao osnovno sredstvo u radu na zaštiti i uređivanju prostora. Po mojoj prosudbi, to su u prvom redu urbanisti i prostorni planeri, koji, s druge strane, svojim neopravdanim zakonskim odredbama usporavaju ostvarenje te ažurnosti.

4. SUPROTNOSTI IZ ZAKONA O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJISTU U ODNOSU NA ZAKON O GEODETSKOJ IZMJERI I KATASTRU ZEMLJIŠTA

Za geodetsku službu i (ne)ažurno održavanje evidencije o stanju na zemljištu, posebno je bila važna odredba iz članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine SRH, 26/1984). Ona je glasila: »Zabranjena je svaka fizička dioba čestica poljoprivrednog zemljišta čija je površina veća od jednog hektara.

Iznimno od zabrane iz stavka 1. ovoga članka, dozvoljena je fizička dioba čestica koje su manje od jednog hektara, ali ne na površinu manju od 2000 m², osim čestice vrta.

Fizička dioba čestica poljoprivrednog zemljišta koja nije u skladu s odredbama iz stavova 1. i 2. ovoga članka ne smije se provesti u zemljišnim knjigama niti u katastru zemljišta.«

Kakvi su bili učinci odredbe iz članka 41. ovog Zakona kojega je bio nositelj Republički komitet za poljoprivredu i šumarstvo? Zakon zamišljen da sprečava usitnjavanje poljodjelskog zemljišta kao prirodnog bogatstva i dobra od općeg interesa, zatim da pozitivno djeluje na razvoj zemljišne politike u Republici i, osobito, za programirani razvoj agroindustrijskoga kompleksa, sprečavao je zapravo samo evidentiranje tih promjena na zemljištu, dok su fizičke promjene u naravi zapravo tekle i dalje neometano kao i prije donošenja Zakona.

Odredbom članka 41. navedenog Zakona činjena je šteta, i u evidenciji katastra zemljišta a istodobno i u evidenciji zemljišne knjige. Naime, poremećena je primjena članka 63. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta. Istodobno je otežano rješavanje zahtjeva privatnih posjednika i vlasnika zemljišta, kao i društvenih korisnika, da pravno srede svoje odnose na zemljištu. Prvi su to obično željeli učiniti radi sređivanja odnosa unutar obiteljskih zajednica, dok su drugi bili na to obvezni prema postojećim zakonskim odredbama. Raskorak između stanja u evidencijama o zemljištu i stvarnog stanja na terenu bio je sve očividniji.

S obzirom na sve to, moglo bi se reći da je Zakon o poljoprivrednom zemljištu svojim odredbama izravno pogađao i osobne i društvene interese.

a) Posjednik zemljišta (nepoljodjelnik) koji je posjedovao česticu u jednom dijelu veću od jednog hektara morao je višak, u smislu odredbe članka 58. tog Zakona, kao površinu koja premašuje dopuštenu površinu od jednog hektara za njegovu kategoriju posjeda odnosno vlasništva, predati u korist tzv. društvenog vlasništva. Međutim, bio je u tomu onemogućen upravo tim Zakonom. Parcelaciju nije smio izvršiti, a ako višak preko jednog hektara nije ustupio društvenoj zajednici bio bi utužen a zemljište bi mu bilo oduzeto u korist društvenog vlasništva kao da je to napušteno zemljište.

Takav je postupak bio izrazit primjer protuustavne i materijalno pravne nedosljednosti takvoga zakonskog propisa.

b) Odredba članka 41. onemogućivala je diobu zemljišnih čestica poljodjelskog zemljišta pa se, u tom smislu, nije mogla ni smjela obavljati ni parcelacija zemljišta za potrebe izradbe eksproprijacijskih elaborata niti njihova provedba u evidencijama katastra zemljišta i zemljišne knjige.

Kako su se eksproprijacijski elaborati, usprkos odredbi članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, izrađivali (jer drugačije nije moglo ni biti), dokazuje se i na ovom primjeru promašenost dotične odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

c) Odredba članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu otežavala je i postupak arondacije zemljišta za potrebe društvenog sektora, jer je njezina praktična provedba bila gotovo nezamisliva bez mogućnosti zamjene ne samo cijelih već i dijelova katastarskih čestica među subjektima u postupku.

d) Svojim odredbama Zakon o poljoprivrednom zemljištu neposredno je umanjivao učinke u jednoj od najvažnijih agrarnih operacija uopće, tj. u postupku komasacije zemljišta.

Sudionici komasacije zemljišta, dobivanjem zemljišnih komada većih od jednog hektara, dovedeni su praktično u vrlo nepovoljan položaj. Naime, zbog mogućnosti jednostavnijeg obavljanja nekih radnja, kao što su kupnja, prodaja, zamjena, darovanje, nasljeđivanje i sl., sudionici komasacije tražili su zemljišne komade manje od jednog hektara, čime su učinak komasacijskog postupka umanjivali, jer je njegova glavna svrha okupljanje posjeda u što veće zemljišne komade.

Slučajevi pod a, b, c i d, iako prisutni u razmišljanjima i aktivnostima nadležnih imovinsko-pravnih i geodetskih službi vjerojatno nisu nikada ni primjenjivani, budući da su sami po sebi predstavljali izraziti društveni besmisao, kojemu su stručna javnost i zainteresirani subjekti, vezani uz nekretnine, pružali otpor. Sam Zakon i njegove odredbe nisu u praksi uopće zaživjeli niti su uspjeli u bilo čemu dokazati svoju opravdanost.

Utemeljenjem Republike Hrvatske i donošenjem dijela novih zakonskih propisa iz područja imovinskog prava te provođenjem odgovarajuće zemljišne politike, inkriminirani član 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu iz 1984. godine bio je poništen.

Na koji su se način odredbe članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu odražavale na postojeće evidencije o zemljištu na katastar i na zemljišnu knjigu? Prvenstveno se predviđalo da se u općinskim upravnim službama, uz postojeću evidenciju katastra zemljišta, utemelje usporedne evidencije o poljodjelnim zemljištima, bilo kao poseban organ uprave ili kao poseban odsjek ili odjel za poljodjelsko zemljište.

O vođenju evidencije o poljodjelskom zemljištu donijeti su i posebni pravilnici (o načinu njihova vođenja, o površinama i vrijednostima toga zemljišta), kao i pravilnik za utvrđivanje vrijednosti katastarskih čestica, kojima upravlja općina, mjesna zajednica ili društveni sektor poljodjelstva. Pokušaj osnivanja posebnih organa za poljodjelsko zemljište uspio je samo u nekim općinama u Slavoniji, dok je ta inicijativa u ostalim dijelovima Hrvatske doživjela potpuni neuspjeh ili su pak osnivani neki palijativni odje-

li i odsjeci pri već postojećim organima uprave, bez posebnog učinka za neko posebno poboljšanje gospodarskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Prema ondašnjim statističkim podacima iz raznih općina u Hrvatskoj može se ustvrditi da, zbog Zakona o poljoprivrednom zemljištu, nije opao promet nekretninama, ali su se pojavile velike smetnje u provođenju urednih imovinsko-pravnih poslova među zainteresiranim subjektima, kao i njihova evidentiranja i provođenja u evidenciji katastra zemljišta i u zemljišnoj knjizi. To je dakako imalo negativni učinak na održavanje postojećih evidencija. Problemi su bili gotovo identični onima izazvanim odredbom članka 65. Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora.

Tako je postalo nemoguće da se u poslovima provjeravanja posjedovnog stanja i kultura zemljišta (tzv. revizije zemljišta i kultura), koji se izvode sukladno odredbama iz članka 74. Zakona o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, obavljaju mjerenja radi grafičkog prikaza u katastarskim planovima stvarnog stanja na zemljištu budući da su sve zatečene parcelacije bile u suprotnosti s odredbom članka 41. Zakona o poljoprivrednom zemljištu. To je išlo čak tako daleko da je bilo onemogućeno i spajanje katastarskih čestica, bilo radi njihovog arondiranja, povećavanja površine ili radi pojednostavnjenja vođenja evidencije ukidanjem nepotrebnih brojeva (spajanja) katastarskih čestica. Poslovi revizije, usprkos solidno i tehnički ispravno provedenom stručnom poslu mogla su se, glede utrošenog vremena, novca i kadrova, smatrati promašenim investicijama.

U evidenciji katastra zemljišta stvaraju se tehnički neprihvatljiva rješenja, primjerice uvođenje suposjedničkih posjedovnih listova u enormno velikim količinama ili pak osnivanje suposjedničkih dijelova čestica u već postojećim posjedovnim listovima, i to sve za ona zemljišta, za koja na terenu postoje nedvojbeno jasne i vidljive granice posjeda ili vlasništva.

Za ovakav način evidentiranja posjeda, glede površina (idealni dijelovi), bila je i sama Geodetska služba u Republici, složivši se s takvim načinom registracije posjeda u idealnim dijelovima, bez ucrtavanja postojećih granica u katastarske planove. Sve je to stvaralo evidencijski nesklad, i u katastru zemljišta a istodobno i u zemljišnoj knjizi.

Potonja je, za čudo, vrlo lako prihvatila takav način dijeljenja katastarskih čestica, knjižeci sve nove i nove suvlasnike idealnih dijelova koji su u naravi bili definirani sasvim drugim površinama, samo ne u idealnim dijelovima. Tako su se u zemljišnoj knjizi provodile uknjižbe kupoprodaja, darovanja, nasljedstva i ostalih imovinsko-pravnih poslova. Zanimljivo je da su stranke uporne u svojim zahtjevima lakše svladale poslovlično strogu zemljišnu knjigu nego liberalan katastar zemljišta, koji inače po službenoj dužnosti mora egzaktno pratiti promjene na zemljištu.

5. UMJESTO ZAKLJUČKA

Za završno promišljanje mogla bi se prihvatiti tvrdnja da su opisani sustavni zakoni iz područja čuvanja i uređivanja prostora te vođenja zemljišne politike u Republici Hrvatskoj onog vremena imali osjetno negativan utjecaj na ažurno vođenje prostornih evidencija o zemljištu.

Može se sa sigurnošću ustvrditi i stručnim negodovanjem odbiti povremene tvrdnje, više političkih nego stručnih komentatora i kritičara geodet-

ske službe i njenih aktivnosti u poslovima čuvanja i uređivanja prostora i vođenja zemljišne politike, da je za pojam tzv. »divlje izgradnje«, s jedne strane, i istodobnog usitnjivanja zemljišnih posjeda, s druge, kriva geodetska služba, koja dopušta i sama obavlja takve parcelacije te time stvara preduvjet za postupanje po navedenim sustavnim zakonima.

Praksa i život, ne samo u geodetskoj službi, već i među onima nadležnim za čuvanje i uređivanje prostora te za vođenje zemljišne politike, pokazuju da evidencija katastra zemljišta danas više nije samo poreski instrument za prikupljanje podataka o zemljištu, već da ta evidencija poprima sasvim drugo značenje tj. da bude registrator postojećih i promijenjenih stanja na zemljištu za mnogo šire potrebe društvene informiranosti. I sama je geodetska služba postala toga svjesna.

I, konačno, potpuno je neprihvatljivo da druge djelatnosti diktiraju geodetskoj službi da se ponaša protivno stoljetnoj tradiciji i ulozi svog poziva, tjerajući je da narušava svoju osnovnu zadaću, svoj razvoj i primjenu sve novijih tehnologija te da se prilagođuje nerazumnom ponašanju čime se čini i društvena šteta.

LITERATURA

- Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta, Narodne novine SRH, 16/1974 i 10/1978.
Zakon o prostornom planiranju i uređivanju prostora, Narodne novine SRH, 54/1980.
Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Narodne novine SRH, 26/1984.

NEGATIVE INFLUENCES OF SOME LEGAL REGULATIONS OF FORMER SR CROATIA UPON MAINTENANCE OF THE OFFICIAL LAND REGISTER

The paper describes some regulations from § 65 of the Law on Rural and Urban Planning (NN of the former SR Croatia Nr. 54/1980) and § 41 of the Law on Agricultural land (NN of former SR Croatia Nr 26/1984). The regulations are associated with the possibilities of updated Land register as regulated by § 63 and 73 of the Law on Land Surveying and cadastre (NN of former SR Croatia Nr. 16/1974). A number of negative influences of these Laws upon the land register are also mentioned.

Primljeno: 1992-01-21